

Czechy

Sądy zwyczajne - Czechy

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe. Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [cs](#)

System sądownictwa Republiki Czeskiej obejmuje 89 sądów rejonowych, osiem sądów okręgowych i Sąd Najwyższy.

Sądy powszechne – wstęp

Właściwość w sprawach cywilnych

Sprawy cywilne rozpoznają sądy rejonowe (*okresní soudy*), okręgowe (*krajské soudy*), sądy apelacyjne (*vrchní soudy*) i Sąd Najwyższy Republiki Czeskiej (*Nejvyšší soud České republiky*).

Sądy pierwszej instancji

Sądy rejonowe rozpoznają i rozstrzygają spory oraz inne kwestie prawne w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i gospodarczych, o ile żaden inny sąd nie posiada właściwości rzeczowej na mocy ustawy.

Inne sprawy wykraczające poza zakres prawa prywatnego (na przykład dotyczące powołania lub odwołania arbitra, uchylecia orzeczenia wydanego w postępowaniu arbitrażowym itp.) sądy rejonowe rozpoznają i rozstrzygają w postępowaniu cywilnym, jeżeli tak stanowi ustawa.

Zazwyczaj sprawy podlegające właściwości sądu rejonowego sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego.

Sprawy z zakresu prawa pracy i inne sprawy przewidziane w przepisach sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego zawodowego i dwóch ławników.

Sądy okręgowe pełnią funkcję sądów pierwszej instancji w sprawach i sporach określonych w art. 9 ust. 2 i art. 9a Kodeksu postępowania cywilnego.

Sprawy toczące się przed sądem okręgowym w pierwszej instancji sąd rozpoznaje w składzie jednoosobowym; w przypadkach określonych w ustawie sprawy w pierwszej instancji sąd rozpoznaje w składzie przewodniczącego i dwóch dodatkowych sędziów zawodowych.

Sąd Najwyższy orzeka jako sąd pierwszej instancji w trybie art. 67 ustawy nr 97/1963 (ustawa o międzynarodowym prawie prywatnym i procesowym); na mocy wspomnianej ustawy Sąd Najwyższy uznaje prawomocne wyroki wydane przez sądy zagraniczne.

Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawy w izbach lub składach powiększonych.

Druga instancja

Gdy sądy rejonowe rozpoznają sprawę w pierwszej instancji, sądem odwoławczym (sądem drugiej instancji) jest sąd okręgowy.

W przypadku rozpoznawania przez sąd okręgowy sprawy w pierwszej instancji, sądem odwoławczym (sądem drugiej instancji) jest sąd apelacyjny.

Sąd apelacyjny rozpoznaje sprawy w składzie przewodniczącego i dwóch sędziów zawodowych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Prawnicze bazy danych

Prawodawstwo Republiki Czeskiej jest dostępne za pośrednictwem oficjalnego [portalu rządu czeskiego](#) (wyłącznie w języku czeskim).

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Tak. Wyłącznie ten portal umożliwia bezpłatny dostęp do aktów prawodawczych.

Właściwość w sprawach karnych

Sprawy karne rozpoznają sądy rejonowe (*okresní soudy*), sądy okręgowe (*krajské soudy*), sądy apelacyjne (*vrchní soudy*) i Sąd Najwyższy Republiki Czeskiej (*Nejvyšší soud České republiky*).

Sądy pierwszej instancji

O ile przepisy ustawy nr 141/1961 postępowaniu sądowym w sprawach karnych (zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním) nie stanowią inaczej, postępowanie w pierwszej instancji prowadzi sąd rejonowy.

W sprawach, które w świetle aktów prawnych wymagają rozpoznania w składzie kolegialnym, sąd rejonowy orzeka w takim składzie; pozostałe sprawy są rozpoznawane w składzie jednoosobowym. W składach kolegialnych sądów rejonowych zasiadają przewodniczący i dwóch ławników. „Sąd w składzie jednoosobowym” oznacza sędziego lub przewodniczącego składu orzekającego. W charakterze przewodniczących mogą występować wyłącznie sędziowie zawodowi.

Postępowanie w sprawie karnej toczy się przed sądem okręgowym, jeżeli dane przestępstwo jest zagrożone karą co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności lub karą szczególną. Postępowanie w sprawach o przestępstwa określone w art. 17 ust. 1 ustawy o postępowaniu karnym toczą się w pierwszej instancji przed sądem okręgowym, nawet jeżeli dolna granica zagrożenia karą pozbawienia wolności jest niższa.

Sądy okręgowe rozpoznają sprawy w składach kolegialnych. W składzie jednoosobowym rozpoznawane są sprawy określone we właściwych przepisach procesowych.

W składach kolegialnych sądów okręgowych zasiadają:

- a) przewodniczący składu orzekającego i dwóch ławników, jeżeli skład kolegialny rozpoznaje sprawę karną w pierwszej instancji;
- b) przewodniczącego składu orzekającego i dwóch sędziów zawodowych w pozostałych sprawach.

„Sąd w składzie jednoosobowym” oznacza sędziego lub przewodniczącego składu orzekającego. W charakterze przewodniczących mogą występować wyłącznie sędziowie zawodowi.

Druga instancja

Środki odwoławcze od wyroków sądów rejonowych rozpoznaje sąd okręgowy, natomiast środki odwoławcze od wyroków wydanych przez sąd okręgowy w pierwszej instancji rozpoznaje sąd apelacyjny.

Sądy apelacyjne rozpoznają sprawy w składzie przewodniczącego i dwóch sędziów zawodowych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Właściwość w sprawach administracyjnych

Zadaniem sądownictwa administracyjnego jest ochrona podmiotowych praw publicznych osób fizycznych i prawnych.

Zadanie to wypełniają sądy administracyjne (*správní soudy*). Są to izby szczególne wchodzące w skład systemu sądów okręgowych, które orzekają jako sądy administracyjne pierwszej instancji.

Sądy administracyjne składają się z prezesa, wiceprezesów, a także innych sędziów. Sprawy są zazwyczaj rozpoznawane w składzie trzech sędziów zawodowych.

Do zakresu właściwości sądów administracyjnych należą:

- a) skargi na rozstrzygnięcia wydane w obszarze administracji publicznej przez organ administracji, tj. przez organ władzy wykonawczej, organ jednostki samorządu terytorialnego, osobę fizyczną lub inny organ, do którego skierowano wniosek o ustalenie praw i obowiązków osób fizycznych i prawnych w obszarze administracji publicznej;
- b) ochrona przed bezczynnością organu administracji;
- c) ochrona w przypadku bezprawnych czynności organu administracji;
- d) skargi dotyczące właściwości;

- e) sprawy dotyczące wyborów i referendów lokalnych/regionalnych;
- f) sprawy dotyczące partii i ruchów politycznych;
- g) uchylenie w całości lub w części aktów o charakterze generalnym w związku z ich bezprawnością;
- h) sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, urzędników sądowych, prokuratorów i komorników, oraz
- i) sprawy dotyczące określonych przepisów regulujących zawody.

Najwyższy Sąd Administracyjny (*Nejvyšší správní soud*) jest sądem administracyjnym najwyższej instancji. W jego skład wchodzi prezes Najwyższego Sądu Administracyjnego, wiceprezesi i sędziowie. Sprawy na ogół rozpoznawane w składzie trzech sędziów.

Oprócz rozstrzygnięcia w przedmiocie środków odwoławczych Najwyższy Sąd Administracyjny orzeka w sprawach dotyczących rozwiązania partii lub ruchów politycznych, wznowienia ich działalności, skarg dotyczących właściwości oraz uchylenia w całości lub w części aktów o charakterze generalnym. Dalszą właściwość rzeczową Najwyższego Sądu Administracyjnego określają przepisy szczególne.

Dodatkowe informacje znajdują się na stronie internetowej: [europejskiego atlasu sądowego w sprawach cywilnych – system sądownictwa w Republice Czeskiej](#).

Dalsze informacje można znaleźć na stronie internetowej: [Najwyższego Sądu Administracyjnego](#).

Ciekawe strony

[Organizacja sądownictwa](#)

[System sądowy](#)

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 15/03/2013